

ANGLŲ KALBOS VADOVĖLIO *MARBLES 2* RECENZIJA

1. BENDRA INFORMACIJA

Autoriai: Herbert Puchta, Gavin Biggs, ir Anna Osborn

Pavadinimas: „*Marbles 2*“

Leidykla: UAB „Baltos Lankos Klett“

Leidimo metai: 2026

Dalykas: : Anglų (pirmoji) užsienio kalba

Mokymo(si) metai / (klasė): antrieji kalbos mokymosi metai, 3 klasė

Puslapių skaičius: 128

ISBN 978-609-470-296-9

Anglų kalbos mokymo priemonių komplektas:

Pagrindinės priemonės:

Anglų kalbos vadovėlis 3 klasei

Anglų kalbos pratybų sąsiuvinis 3 klasei

Anglų kalbos mokytojo knyga 3 klasei

Papildomos priemonės:

Kopijuojamos medžiagos knyga

Papildomų užduočių sąsiuvinis

Žodžių kortelės

Skaitmeninis turinys:

QR kodais pasiekama garso ir vaizdo medžiaga.

Skaitmeninis vadovėlis platformoje „Opiq“

Skaitmeniniai mokytojo išteklių platformoje „Opiq“

2. VADOVĖLIO VERTINIMAS

2.1. MEDŽIAGOS ATITIKTIS BENDRAJAI PROGRAMAI

Anglų kalbos vadovėlis *Marbles 2*, skirtas Pre-A1 kalbos mokėjimo lygiui pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis, orientuotas į integruotą visų programoje numatytų kalbinių gebėjimų ugdymą. Leidinys parengtas laikantis 2022 m. atnaujintos užsienio kalbos bendrosios programos nuostatų. Mokymo turinys grindžiamas žaidybinėmis ir kūrybinėmis didaktinėmis strategijomis, kurios sudaro prielaidas aktyviam, patirtiniam ir emociškai įtraukiančiam mokymuisi. Vadovėlis skirtas ankstyvajam anglų kalbos ugdymui, akcentuojant holistinį vaiko vystymąsi per kalbinę veiklą, žaidimą ir patyrimą.

2.2. MEDŽIAGOS DALYKINIS TIKSLUMAS

Medžiagos tinkamumas vertybinėms nuostatomis ugdyti atitinka Bendrojo ugdymo dalykų vadovėliams keliamus reikalavimus. Vadovėlio turinys yra patikimas ir kokybiškas („nėra fakto ir dalyko klaidų, turinys parengtas remiantis patikrintais ir patikimais šaltiniais“), jame nėra diskriminavimo apraiškų, užtikrinamas pagarbos asmenų įvairovei principas. Taip pat mokomoji medžiaga yra korektiška, neutrali, nepropaguojanti antidemokratiškos ar antivalstybinių idėjų, joje nepateikiama klaidinanti informacija ir nekurstoma nesantaika. Vadovėlio turinys ir užduotys skatina pozityvias vertybines nuostatas, tokias kaip pagarba, atsakomybė, bendradarbiavimas ir socialinis sąmoningumas.

2.3. MEDŽIAGOS TINKAMUMAS AMŽIAUS TARPSNIUI

Recenzuojamo vadovėlio turinys yra didaktiškai pagrįstas ir atitinka 3 klasės mokinių, besimokančių pirmosios užsienio kalbos, amžiaus ypatumus ankstyvojo kalbų ugdymo kontekste bei ugdymo programos nuostatas. Mokymo medžiaga pateikiama nuosekliai, aiškiai struktūruota, užduotys įvairios, orientuotos į aktyvų mokinių įsitraukimą ir patirtinį mokymąsi.

2.4. VADOVĖLIO TURINIO ANALIZĖ IR STRUKTŪRA

Vadovėlis sudarytas iš aštuonių temų, apimančių įvairias kasdienio gyvenimo situacijas: *I like pizza* (Man patinka pica), *Let's go to the farm* (Eikime į ūkį), *It's my house* (Tai mano namai), *I can play sports* (Aš galiu sportuoti), *Your T-shirt's cool* (Tavo marškinėliai šaunūs), *Where's the bookshop?* (Kur yra knygynas?), *That's her balloon!* (Tai jos balionas!), *Let's go on the merry-go-round* (Eikime pasisupti karusele). Šios temos glaudžiai siejasi su mokinių kasdieniu gyvenimu, todėl mokymasis tampa prasmingesnis ir labiau motyvuojantis.

Vadovėlyje vartojamas žodynas yra tinkamai parinktas ir pritaikytas jaunesniojo mokyklinio amžiaus mokiniams – jis aiškus, paprastas ir glaudžiai susijęs su nagrinėjamomis temomis. Nauji žodžiai pristatomi nuosekliai ir sistemingai kartojami įvairiose užduotyse, sudarant galimybes jų įtvirtinimui. Žodynas pateikiamas kontekste, o tai palengvina jo supratimą ir skatina praktinį vartojimą.

Gramatikos mokymo medžiaga taip pat pateikiama nuosekliai ir mokiniams suprantama forma. Mokiniai supažindinami su pagrindinėmis kalbinėmis struktūromis, tokiomis kaip *I like / I don't like, can / can't, there is/ there are, have got, this/that, these/ those, Where 's the...? Would you like...? I am (not) playing...*. Mokiniai mokomi kaip sudaryti klausimus ir pateikti trumpus atsakymus. Gramatinės struktūros integruojamos į prasminius, su kasdienėmis situacijomis susijusius kontekstus, todėl jos lengviau suprantamos ir pritaikomos praktikoje. Žodyno ir gramatikos pateikimas per mokiniams artimas, praktines situacijas yra vienas svarbiausių vadovėlio privalumų, nes tai skatina mokinių įsitraukimą ir palengvina mokymosi procesą.

2.5. KOMPETENCIJOMIS GRĮSTAS UGDYMAS

Vadovėlis *Marbles 2* kryptingai ugdo mokinių gyvenimui svarbias kompetencijas. Mokymosi veiklos skatina vaizduotę ir kūrybiškumą, lavina kritinį mąstymą, problemų sprendimo gebėjimus. Užduotys sudaro sąlygas bendradarbiauti dirbti porose ir grupėse, todėl stiprinami bendravimo ir bendradarbiavimo įgūdžiai. Didelis dėmesys skiriamas emociniam ir socialiniam ugdymui, mokiniai mokosi atpažinti emocijas, ugdyti empatiją ir atsakingai veikti įvairiose situacijose. Vadovėlyje integruojamos skaitmeninių įgūdžių ugdymo veiklos, padedančios prasmingai naudotis šiuolaikinėmis technologijomis. Visa tai prisideda prie visapusiško mokinių pasirengimo mokytis, dirbti ir veikti gyvenime.

Vadovėlyje nuosekliai ugdomos pagrindinės mokinių kompetencijos: komunikavimo, pažinimo, kūrybiškumo, socialinė ir emocinė bei kultūrinė kompetencijos bei pagrindiniai kalbiniai gebėjimai – klausymas, kalbėjimas, skaitymas ir rašymas. Tinkamai parinktas ir kontekstualizuotas žodynas sudaro sąlygas plėtoti mokinių leksinę kompetenciją, o sistemingas naujų žodžių kartojimas įvairiose užduotyse padeda juos įtvirtinti ir taikyti praktinėse situacijose. Gramatinių struktūrų pateikimas taip pat prisideda prie komunikacinės kompetencijos ugdymo. Pagrindinės kalbinės struktūros integruojamos į kasdienes kontekstus, todėl mokiniai mokosi jas taikyti realiose situacijose, o ne izoliuotai. Tai skatina funkcinį kalbos vartojimą ir padeda formuotis taisyklingos kalbinės raiškos įgūdžiams.

2.6. DIDAKTIKA IR METODIKA

Vadovėlyje *Marbles 2* taikoma šiuolaikiška, integruota kalbos mokymo metodika, orientuota ne tik į kalbinių gebėjimų ugdymą, bet ir į bendrųjų kompetencijų plėtojimą. Vienas iš ryškesnių metodinių aspektų – *CLIL* (Content and Language Integrated Learning) principų taikymas. Anglų kalba integruojama su kitais mokomaisiais dalykais, tokiais kaip gamtos mokslai, matematika ir geografija, todėl mokiniai kalbos mokosi per prasmingą turinį. Tai leidžia natūraliai plėsti žodyną, gerinti teksto suvokimą ir kartu stiprinti pasaulio pažinimo kompetencijas.

Projektinės veiklos yra reikšminga ugdymo proceso dalis. Mokiniai skatinami ne tik atlikti užduotis, bet ir kurti, eksperimentuoti, pritaikyti kalbą praktiškai. Tokios veiklos ugdo kūrybiškumą, savarankiškumą, bendradarbiavimo gebėjimus ir didina mokymosi motyvaciją, nes mokiniai mato konkrečius savo darbo rezultatus.

Nuosekliai integruojamos fonetikos pratybos, kurios yra ypač svarbios ankstyvajame kalbos mokymosi etape. Mokiniai sistemingai mokomi taisyklingo garsų tarimo, lavinamas jų klausymas ir gebėjimas atpažinti bei atkartoti anglų kalbos garsus. Tai sudaro tvirtą pagrindą tolesniam kalbos mokymuisi ir padeda išvengti netaisyklingo tarimo įsitvirtinimo.

Vadovėlyje nagrinėjamos mokiniams artimos kasdienio gyvenimo ir pasaulio pažinimo temos, tokios kaip sveika gyvensena „*How to be healthy*“, jaukūs namai „*A cosy home*“, oro sąlygos „*Hot and cold days*“, kelias į mokyklą „*Our way to school*“. Tokios temos padeda mokiniams sieti mokomąją medžiagą su savo patirtimi ir aplinka, skatina kalbos vartojimą realiose situacijose, ugdo socialines pažinimo ir gyvenimo įgūdžių kompetencijas.

Ne mažiau svarbus dėmesys skiriamas vertybinių nuostatų ir socialinių įgūdžių ugdymui. Mokiniai supažindinami su tokiais elgesio modeliais kaip dalijimasis „*Share what you like*“, pagalba namuose „*Help at home*“, tinkamas aprangos pasirinkimas „*Wear the right clothes*“, geranoriškumas „*Be kind*“, mandagumas „*Say thank you*“, taip pat saugus elgesys (pvz., eisme ar bendraujant su gyvūnais) ir atkaklumas „*Keep trying*“. Tokiu būdu kalbos mokymas papildomas vertybiniu ugdymu, skatinančiu atsakingą ir sąmoningą mokinio elgesį.

Vadovėlio pabaigoje pateikiamas „*Picture Dictionary*“ – paveikslėlių žodynas, kuriame kiekvienai temai pateikiami žodžiai su iliustracijomis anglų ir lietuvių kalbomis, todėl mokiniams lengviau įsiminti ir pasikartoti leksiką. Taip pat įtrauktas „*Language Reference*“ – kalbos/gramatikos žinynas, kuriame mokiniai gali rasti pagrindines gramatikos taisykles ir jų paaiškinimus su pavyzdžiais, ne tik anglų, bet ir lietuvių kalba, o tai padeda mokiniams geriau suvokti kalbos vartojimą.

Interaktyvios užduotys kartu su vaizdine ir garsine medžiaga sudaro sąlygas aktyviam mokinių įsitraukimui, skatina jų motyvaciją ir palaiko dėmesį viso mokymosi proceso metu. Pratybų sąsiuvinis skirtas mokomosios medžiagos įtvirtinimui ir savarankiškam mokinių darbui. Mokytojo knygoje pateikiama metodinė medžiaga, papildomos veiklos bei užduočių idėjos, kurios padeda efektyviai organizuoti ugdymo procesą ir įvairinti mokymo metodus.

IŠVADOS

Anglų kalbos vadovėlis *Marbles 2*, yra pritaikytas įvairių gebėjimų mokiniams, įskaitant specialiųjų ugdymosi poreikių (SUP) turinčius mokinius. Mokomoji medžiaga pateikiama aiškiai, struktūruotai, o svarbi informacija ir paaiškinimai teikiami lietuvių kalba, todėl mokiniams lengviau suprasti užduotis ir įsisavinti naują turinį.

Vadovėlis parengtas pagal Bendrojo ugdymo dalykų spausdintų ir įvairių interaktyvumo lygių virtualiųjų vadovėlių ir mokymo(si) priemonių atitikties teisės aktams įvertinimo ir aprūpinimo jais tvarkos aprašo (patvirtinto 2024 m. vasario 15 d. ŠMSM įsakymu Nr. V-184) numatytus reikalavimus.

Recenzentas: Ingrida Railienė, anglų kalbos mokytoja ekspertė